

Rajasthan Public Service Commission - 2016

Ques: 150
Time: 3 Hours

Paper : Sanskrit-II

Ques # :1

" विभावानुभावव्यभिचारिसंयोगाद्रसनिष्पत्तिः " इति सूत्रमस्ति -

- 1) मम्मटस्य
- 2) विश्वनाथस्य
- 3) भरतस्य
- 4) जगन्नाथस्य

" विभावानुभावव्यभिचारिसंयोगाद्रसनिष्पत्तिः " इति सूत्रमस्ति -

- 1) मम्मटस्य
- 2) विश्वनाथस्य
- 3) भरतस्य
- 4) जगन्नाथस्य

Ques # :2

निम्नांकितासु ब्रह्मणा योजिता वृत्तिः वर्तते -

- 1) भारती
- 2) कैशिकी
- 3) आरभटी
- 4) सात्वती

निम्नांकितासु ब्रह्मणा योजिता वृत्तिः वर्तते -

- 1) भारती
- 2) कैशिकी
- 3) आरभटी
- 4) सात्वती

Ques # :3

भरतानुसारं प्रेक्षागृहस्य संनिवेशो भवति -

- 1) द्विविधः
- 2) त्रिविधः
- 3) चतुर्विधः
- 4) पञ्चविधः

भरतानुसारं प्रेक्षागृहस्य संनिवेशो भवति -

- 1) द्विविधः
- 2) त्रिविधः
- 3) चतुर्विधः
- 4) पञ्चविधः

Ques # :4

नाट्यशास्त्रानुसारं रङ्गशीर्षं प्रशस्यते -

- 1) शुद्धादर्शतलाकारम्
- 2) कूर्मपृष्ठम्
- 3) मत्स्यपृष्ठम्
- 4) गजपृष्ठम्

नाट्यशास्त्रानुसारं रङ्गशीर्षं प्रशस्यते -

- 1) शुद्धादर्शतलाकारम्
- 2) कूर्मपृष्ठम्
- 3) मत्स्यपृष्ठम्
- 4) गजपृष्ठम्

Ques # :5

व्यभिचारिभावानां संख्या भवति ?

- 1) 9
- 2) 18
- 3) 33
- 4) 21

व्यभिचारिभावानां संख्या भवति ?

- 1) 9
- 2) 18
- 3) 33
- 4) 21

Ques # :6

नाट्यशास्त्रानुसारं नाट्ये रसाः स्मृताः -

- 1) सप्त
- 2) अष्टौ
- 3) नव
- 4) दश

नाट्यशास्त्रानुसारं नाट्ये रसाः स्मृताः -

- 1) सप्त
- 2) अष्टौ
- 3) नव
- 4) दश

Ques # :7

अधस्तनेषु युगपर्यायेषु समीचीनं विचिनुत - (a)पाठ्यम् (p) सामवेदात् (b) गीतम् (q) ऋग्वेदात् (C) अभिनयान् (r)

अथर्ववेदात् (d) रसान् (s) यजुर्वेदात्

- 1) a - q b - p c - s d - r
- 2) a - s b - q c - p d - r
- 3) a - s b - p c - q d - r
- 4) a - q b - s c - p d - r

अधस्तनेषु युग्मपर्यायेषु समीचीनं विचिनुत - (a)पाठ्यम् (p) सामवेदात् (b) गीतम् (q) ऋग्वेदात् (C) अभिनयान्
(r) अथर्ववेदात् (d) रसान् (s) यजुर्वेदात्

- 1) a - q b - p c - s d - r
- 2) a - s b - q c - p d - r
- 3) a - s b - p c - q d - r
- 4) a - q b - s c - p d - r

Ques # :8

फलपर्यन्ततां नीयमानमितिवृतं भवति -

- 1) आधिकारिकम्
- 2) प्रासङ्गिकम्
- 3) पताका
- 4) प्रकरी

फलपर्यन्ततां नीयमानमितिवृतं भवति -

- 1) आधिकारिकम्
- 2) प्रासङ्गिकम्
- 3) पताका
- 4) प्रकरी

Ques # :9

" नियताप्तिः " वर्तते -

- 1) अवस्था
- 2) अर्थप्रकृतिः
- 3) सन्धिः
- 4) वृत्तिः

" नियताप्तिः " वर्तते -

- 1) अवस्था
- 2) अर्थप्रकृतिः
- 3) सन्धिः
- 4) वृत्तिः

Ques # :10

विष्कम्भको भवति -

- 1) उत्तमपात्रप्रयोजितः
- 2) मध्यमपात्रप्रयोजितः
- 3) नीचपात्रप्रयोजितः
- 4) नीचोत्तमैः प्रयोजितः

विष्कम्भको भवति -

- 1) उत्तमपात्रप्रयोजितः
- 2) मध्यमपात्रप्रयोजितः
- 3)

नीचपात्रप्रयोजितः

4) नीचोत्तमैः प्रयोजितः

Ques # :11

नाटके अङ्गीरसः कर्तव्यः -

- 1) वीररसः
- 2) शृङ्गारः
- 3) अद्भुतरसः
- 4) वीरः शृङ्गारः एव वा

नाटके अङ्गीरसः कर्तव्यः -

- 1) वीररसः
- 2) शृङ्गारः
- 3) अद्भुतरसः
- 4) वीरः शृङ्गारः एव वा

Ques # :12

एक एव अङ्को भवति -

- 1) ईहामृगे
- 2) नाटके
- 3) समवकारे
- 4) भाणे

एक एव अङ्को भवति -

- 1) ईहामृगे
- 2) नाटके
- 3) समवकारे
- 4) भाणे

Ques # :13

" इदमुत्तममतिशयिनि व्यङ्ग्ये वाच्याद् ध्वनिर्बुधैः कथितः " इत्यत्र ' बुधैः' इति पदेन के निर्दिष्टाः ?

- 1) साहित्यकाराः
- 2) वैदिकाः
- 3) वैयाकरणाः
- 4) दार्शनिकाः

" इदमुत्तममतिशयिनि व्यङ्ग्ये वाच्याद् ध्वनिर्बुधैः कथितः " इत्यत्र ' बुधैः' इति पदेन के निर्दिष्टाः ?

- 1) साहित्यकाराः
- 2) वैदिकाः
- 3) वैयाकरणाः
- 4) दार्शनिकाः

Ques # :14

मम्मटेन काव्यप्रयोजनानि वर्णितानि -

- 1) त्रीणि
- 2) चत्वारि
- 3) पञ्च
- 4) षट्

मम्मटेन काव्यप्रयोजनानि वर्णितानि -

- 1) त्रीणि
- 2) चत्वारि
- 3) पञ्च
- 4) षट्

Ques # :15

अन्विताभिधानवादिनां मते भवति -

- 1) तात्पर्यार्थो विशेषवपुरपदार्थोऽपि वाक्यार्थः
- 2) वाच्य एव वाक्यार्थः
- 3) लक्ष्य एव वाक्यार्थः
- 4) व्यंग्य एव वाक्यार्थः

अन्विताभिधानवादिनां मते भवति -

- 1) तात्पर्यार्थो विशेषवपुरपदार्थोऽपि वाक्यार्थः
- 2) वाच्य एव वाक्यार्थः
- 3) लक्ष्य एव वाक्यार्थः
- 4) व्यंग्य एव वाक्यार्थः

Ques # :16

" ..... ताललयाश्रयम् " इत्यत्र रिक्तस्थानपूरणं कुरुत -

- 1) नृत्यम्
- 2) नृत्तम्
- 3) गीतम्
- 4) नाट्यम्

" ..... ताललयाश्रयम् " इत्यत्र रिक्तस्थानपूरणं कुरुत -

- 1) नृत्यम्
- 2) नृत्तम्
- 3) गीतम्
- 4) नाट्यम्

Ques # :17

विषयिणा आरोपविषये निगीर्णे सति लक्षणा भवति -

- 1) सारोपा लक्षणा
- 2) साध्यवसाना लक्षणा

- 3) जहल्लक्षणा
- 4) अजहल्लक्षणा

विषयिणा आरोपविषये निगीर्णे सति लक्षणा भवति -

- 1) सारोपा लक्षणा
- 2) साध्यवसाना लक्षणा
- 3) जहल्लक्षणा
- 4) अजहल्लक्षणा

Ques # :18

" लक्षणा तेन षड्विधा " इति कथनमस्ति -

- 1) विश्वनाथस्य
- 2) मुकुलभट्टस्य
- 3) मम्मटस्य
- 4) कुमारिलभट्टस्य

" लक्षणा तेन षड्विधा " इति कथनमस्ति -

- 1) विश्वनाथस्य
- 2) मुकुलभट्टस्य
- 3) मम्मटस्य
- 4) कुमारिलभट्टस्य

Ques # :19

' त्रयः समुदिताः न तु व्यस्ताः ' इति रूपेण काव्यस्य किं तत्त्वं प्रतिपादितम् ?

- 1) प्रयोजनम्
- 2) लक्षणम्
- 3) हेतुः
- 4) शक्तयः

' त्रयः समुदिताः न तु व्यस्ताः ' इति रूपेण काव्यस्य किं तत्त्वं प्रतिपादितम् ?

- 1) प्रयोजनम्
- 2) लक्षणम्
- 3) हेतुः
- 4) शक्तयः

Ques # :20

" सर्वं जानाति देव " इत्यत्र नियामकत्वमुदाहृतं वर्तते -

- 1) प्रकरणस्य
- 2) लिङ्गस्य
- 3) देशस्य
- 4) सामर्थ्यस्य

" सर्वं जानाति देव " इत्यत्र नियामकत्वमुदाहृतं वर्तते -

- 1) प्रकरणस्य
- 2) लिङ्गस्य
- 3) देशस्य
- 4) सामर्थ्यस्य

Ques # :21

" तात्पर्यार्थोऽपि केषुचित् " इत्यत्र ' केषुचित् ' इति पदेन के उक्ताः ?

- 1) नैयायिकाः
- 2) मीमांसकाः
- 3) वेदान्तिकाः
- 4) आलंकारिकाः

" तात्पर्यार्थोऽपि केषुचित् " इत्यत्र ' केषुचित् ' इति पदेन के उक्ताः ?

- 1) नैयायिकाः
- 2) मीमांसकाः
- 3) वेदान्तिकाः
- 4) आलंकारिकाः

Ques # :22

अभिनवगुप्तानुसारं रससूत्रे निष्पत्तिपदस्यार्थो वर्तते -

- 1) उत्पत्तिः
- 2) अनुमितिः
- 3) भुक्तिः
- 4) अभिव्यक्तिः

अभिनवगुप्तानुसारं रससूत्रे निष्पत्तिपदस्यार्थो वर्तते -

- 1) उत्पत्तिः
- 2) अनुमितिः
- 3) भुक्तिः
- 4) अभिव्यक्तिः

Ques # :23

कुमारसम्भवे रतिविलापे रसदोषो वर्तते -

- 1) दीप्तिः पुनः पुनः
- 2) अकाण्डे प्रथमम्
- 3) अकाण्डे छेदः
- 4) अनङ्गस्य अभिधानम्

कुमारसम्भवे रतिविलापे रसदोषो वर्तते -

- 1) दीप्तिः पुनः पुनः
- 2) अकाण्डे प्रथमम्
- 3) अकाण्डे छेदः
- 4) अनङ्गस्य अभिधानम्

Ques # :24

अभिहितान्वयवादी आचार्य कः ?

- 1) प्रभाकरः
- 2) श्यामानन्द मिश्रः
- 3) कुमारिलः
- 4) मिथिलेश पाण्डेयः

अभिहितान्वयवादी आचार्य कः ?

- 1) प्रभाकरः
- 2) श्यामानन्द मिश्रः
- 3) कुमारिलः
- 4) मिथिलेश पाण्डेयः

Ques # :25

मम्मटमते गुणास्सन्ति -

- 1) त्रयः
- 2) दश
- 3) विंशतिः
- 4) पञ्चविंशतिः

मम्मटमते गुणास्सन्ति -

- 1) त्रयः
- 2) दश
- 3) विंशतिः
- 4) पञ्चविंशतिः

Ques # :26

एतेषु सर्वाधिकमोजो भवति -

- 1) हास्यरसे
- 2) वीररसे
- 3) बीभत्सरसे
- 4) रौद्ररसे

एतेषु सर्वाधिकमोजो भवति -

- 1) हास्यरसे
- 2) वीररसे
- 3) बीभत्सरसे
- 4) रौद्ररसे

Ques # :27

अनेकव्यञ्जनानामेकवारं सादृश्यं कथ्यते -

- 1) वृत्त्यनुप्रासः
- 2) छेकानुप्रासः
- 3) लाटानुप्रासः
- 4) अन्त्यानुप्रासः

अनेकव्यञ्जनानामेकवारं सादृश्यं कथ्यते -

- 1) वृत्त्यनुप्रासः
- 2) छेकानुप्रासः
- 3) लाटानुप्रासः
- 4) अन्त्यानुप्रासः

Ques # :28

प्रकृतस्य उपमानेन सह सम्भावनं भवति -

- 1) उपमा
- 2) अनन्वयः
- 3) उपमेयोपमा
- 4) उत्प्रेक्षा

प्रकृतस्य उपमानेन सह सम्भावनं भवति -

- 1) उपमा
- 2) अनन्वयः
- 3) उपमेयोपमा
- 4) उत्प्रेक्षा

Ques # :29

यत्र प्रकृतं निषिध्य अन्यत्साध्यते सा भवति -

- 1) समासोक्तिः
- 2) अपह्नुतिः
- 3) निदर्शना
- 4) उत्प्रेक्षा

यत्र प्रकृतं निषिध्य अन्यत्साध्यते सा भवति -

- 1) समासोक्तिः
- 2) अपह्नुतिः
- 3) निदर्शना
- 4) उत्प्रेक्षा

Ques # :30

" स एकस्त्रीणि जयति जगन्ति कुसुमायुधः | हरताऽपि तनुं यस्य शम्भुना न बलं हतम् || " इत्यत्र अलङ्कारो विद्यते -

- 1) विभावना
- 2) निदर्शना
- 3) विशेषोक्तिः
- 4) वक्रोक्तिः

" स एकस्त्रीणि जयति जगन्ति कुसुमायुधः | हरताऽपि तनुं यस्य शम्भुना न बलं हतम् || " इत्यत्र अलङ्कारो

विद्यते -

- 1) विभावना
- 2) निदर्शना
- 3) विशेषोक्तिः
- 4) वक्रोक्तिः

Ques # :31

हेतुरूपक्रियायाः प्रतिषेधेऽपि तत्फलप्रकाशने भवति -

- 1) विशेषोक्तिः
- 2) विभावना
- 3) अप्रस्तुतप्रशंसा
- 4) निदर्शना

हेतुरूपक्रियायाः प्रतिषेधेऽपि तत्फलप्रकाशने भवति -

- 1) विशेषोक्तिः
- 2) विभावना
- 3) अप्रस्तुतप्रशंसा
- 4) निदर्शना

Ques # :32

विश्वनाथस्य काव्यलक्षणमस्ति -

- 1) रीतिरात्मा काव्यस्य
- 2) ध्वनिरात्मा काव्यस्य
- 3) वाक्यं रसात्मकं काव्यम्
- 4) शब्दार्थौ सहितौ काव्यम्

विश्वनाथस्य काव्यलक्षणमस्ति -

- 1) रीतिरात्मा काव्यस्य
- 2) ध्वनिरात्मा काव्यस्य
- 3) वाक्यं रसात्मकं काव्यम्
- 4) शब्दार्थौ सहितौ काव्यम्

Ques # :33

विश्वनाथस्य क उपाधिर्वर्तते ?

- 1) ज्ञानमतिः
- 2) कविराजः
- 3) मतिराजः
- 4) वाग्देवतावतारः

विश्वनाथस्य क उपाधिर्वर्तते ?

- 1) ज्ञानमतिः

- 2) कविराजः
- 3) मतिराजः
- 4) वाग्देवतावतारः

Ques # :34

साहित्यदर्पणे काव्यस्य शरीरं कथितम् :-

- 1) शब्दः
- 2) अर्थः
- 3) शब्दार्थौ
- 4) वाक्यम्

साहित्यदर्पणे काव्यस्य शरीरं कथितम् :-

- 1) शब्दः
- 2) अर्थः
- 3) शब्दार्थौ
- 4) वाक्यम्

Ques # :35

साहित्यदर्पणानुसारं लक्षणायाः समस्तभेदाः सन्ति -

- 1) षट्
- 2) षोडश
- 3) चत्वारिंशत्
- 4) अशीतिः

साहित्यदर्पणानुसारं लक्षणायाः समस्तभेदाः सन्ति -

- 1) षट्
- 2) षोडश
- 3) चत्वारिंशत्
- 4) अशीतिः

Ques # :36

रसरूपतां परिणमति

- 1) विभावः
- 2) अनुभावः
- 3) व्यभिचारिभावः
- 4) स्थायिभावः

रसरूपतां परिणमति

- 1) विभावः
- 2) अनुभावः
- 3) व्यभिचारिभावः
- 4) स्थायिभावः

Ques # :37

क्रोधः स्थायिभावो वर्तते -

- 1) वीररसस्य
- 2) रौद्ररसस्य
- 3) बीभत्सरसस्य
- 4) भयानकरसस्य

क्रोधः स्थायिभावो वर्तते -

- 1) वीररसस्य
- 2) रौद्ररसस्य
- 3) बीभत्सरसस्य
- 4) भयानकरसस्य

Ques # :38

वीररसस्य भेदो नास्ति -

- 1) दानवीरः
- 2) कर्मवीरः
- 3) युद्धवीरः
- 4) दयावीरः

वीररसस्य भेदो नास्ति -

- 1) दानवीरः
- 2) कर्मवीरः
- 3) युद्धवीरः
- 4) दयावीरः

Ques # :39

पञ्चाधिकाः दशपरास्तत्राङ्काः परिकीर्तिताः -

- 1) डिमे
- 2) भाणे
- 3) समवकारे
- 4) नाटके

पञ्चाधिकाः दशपरास्तत्राङ्काः परिकीर्तिताः -

- 1) डिमे
- 2) भाणे
- 3) समवकारे
- 4) नाटके

Ques # :40

" त्रिपुरदाहः " उदाहरणमस्ति -

- 1) प्रकरणस्य

- 2) समवकारस्य
- 3) डिमस्य
- 4) ईहामृगस्य

" त्रिपुरदाहः " उदाहरणमस्ति -

- 1) प्रकरणस्य
- 2) समवकारस्य
- 3) डिमस्य
- 4) ईहामृगस्य

Ques # :41

महाकाव्ये नायको भवति -

- 1) धीरोदात्तः
- 2) धीरोद्धत्तः
- 3) धीरललितः
- 4) धीरशान्तः

महाकाव्ये नायको भवति -

- 1) धीरोदात्तः
- 2) धीरोद्धत्तः
- 3) धीरललितः
- 4) धीरशान्तः

Ques # :42

" स्वेच्छाकेसरिणः स्वच्छस्वच्छायासितेन्दवः | ..... " इत्यादि मङ्गलपद्ये ध्वनिरस्ति -

- 1) वस्तुध्वनिः
- 2) अलङ्कारध्वनि
- 3) रसध्वनिः
- 4) त्रिविधोऽपि ध्वनिः

" स्वेच्छाकेसरिणः स्वच्छस्वच्छायासितेन्दवः | ..... " इत्यादि मङ्गलपद्ये ध्वनिरस्ति -

- 1) वस्तुध्वनिः
- 2) अलङ्कारध्वनि
- 3) रसध्वनिः
- 4) त्रिविधोऽपि ध्वनिः

Ques # :43

प्रतीयमानवस्तु कथमिव विभाति ?

- 1) सौन्दर्यमिव
- 2) लावण्यमिव
- 3) सादृश्यमिव
- 4) सामीप्यमिव

प्रतीयमानवस्तु कथमिव विभाति ?

- 1) सौन्दर्यमिव
- 2) लावण्यमिव
- 3) सादृश्यमिव
- 4) सामीप्यमिव

Ques # :44

" शोकः श्लोकत्वमागतः " इत्युक्तिर्वर्तते -

- 1) अभिनवगुप्तस्य
- 2) आनन्दवर्धनस्य
- 3) राजशेखरस्य
- 4) विश्वनाथस्य

" शोकः श्लोकत्वमागतः " इत्युक्तिर्वर्तते -

- 1) अभिनवगुप्तस्य
- 2) आनन्दवर्धनस्य
- 3) राजशेखरस्य
- 4) विश्वनाथस्य

Ques # :45

वाल्मीकिरामायणे कति काण्डानि सन्ति ?

- 1) सप्त
- 2) अष्ट
- 3) दश
- 4) षट्

वाल्मीकिरामायणे कति काण्डानि सन्ति ?

- 1) सप्त
- 2) अष्ट
- 3) दश
- 4) षट्

Ques # :46

रामायणस्य शृङ्गार (भूषण) टीका रचिता वर्तते -

- 1) ईश्वरदीक्षितेन
- 2) वैद्यनाथेन
- 3) गोविन्दराजेन
- 4) ईश्वरतीर्थेन

रामायणस्य शृङ्गार (भूषण) टीका रचिता वर्तते -

- 1) ईश्वरदीक्षितेन
- 2) वैद्यनाथेन
- 3) गोविन्दराजेन

4) ईश्वरतीर्थेन

Ques # :47

निम्नांकितेषु रामायणाधारितं नाटकमस्ति -

- 1) प्रतिमानाटकम्
- 2) वेणीसंहारम्
- 3) स्वप्नवासवदत्तम्
- 4) प्रतिज्ञायौगन्धरायणम्

निम्नांकितेषु रामायणाधारितं नाटकमस्ति -

- 1) प्रतिमानाटकम्
- 2) वेणीसंहारम्
- 3) स्वप्नवासवदत्तम्
- 4) प्रतिज्ञायौगन्धरायणम्

Ques # :48

वाल्मीकिरामायणे श्रीरामस्य वनगमनप्रसङ्गो वर्णितोऽस्ति -

- 1) अरण्यकाण्डे
- 2) अयोध्याकाण्डे
- 3) बालकाण्डे
- 4) किष्किन्धाकाण्डे

वाल्मीकिरामायणे श्रीरामस्य वनगमनप्रसङ्गो वर्णितोऽस्ति -

- 1) अरण्यकाण्डे
- 2) अयोध्याकाण्डे
- 3) बालकाण्डे
- 4) किष्किन्धाकाण्डे

Ques # :49

वाल्मीकिरामायणस्य मुख्यरसो वर्तते -

- 1) शृङ्गाररसः
- 2) शान्तरसः
- 3) वीररसः
- 4) करुणरसः

वाल्मीकिरामायणस्य मुख्यरसो वर्तते -

- 1) शृङ्गाररसः
- 2) शान्तरसः
- 3) वीररसः
- 4) करुणरसः

Ques # :50

' मा निषाद ! प्रतिष्ठां त्वमगमः शाश्वतीः समाः | ' श्लोकोऽयं कस्य कवेर्मुखात् निसृतः ?

- 1) भवभूतेः
- 2) कालिदासस्य
- 3) वाल्मीकेः
- 4) व्यासस्य

' मा निषाद ! प्रतिष्ठां त्वमगमः शाश्वतीः समाः | ' श्लोकोऽयं कस्य कवेर्मुखात् निसृतः ?

- 1) भवभूतेः
- 2) कालिदासस्य
- 3) वाल्मीकेः
- 4) व्यासस्य

Ques # :51

अधोलिखितेषु महाभारतस्य नाम न वर्तते -

- 1) जयसंहिता
- 2) विजयसंहिता
- 3) भारतसंहिता
- 4) शतसाहस्रीसंहिता

अधोलिखितेषु महाभारतस्य नाम न वर्तते -

- 1) जयसंहिता
- 2) विजयसंहिता
- 3) भारतसंहिता
- 4) शतसाहस्रीसंहिता

Ques # :52

" रामोपाख्यानम् " महाभारतस्य कस्मिन् पर्वणि वर्णितमस्ति ?

- 1) सभापर्वणि
- 2) भीष्मपर्वणि
- 3) द्रोणपर्वणि
- 4) अरण्यपर्वणि

" रामोपाख्यानम् " महाभारतस्य कस्मिन् पर्वणि वर्णितमस्ति ?

- 1) सभापर्वणि
- 2) भीष्मपर्वणि
- 3) द्रोणपर्वणि
- 4) अरण्यपर्वणि

Ques # :53

महाभारतस्य षष्ठं पर्व वर्तते -

- 1) विराटपर्व
- 2) भीष्मपर्व
- 3) द्रोणपर्व

4) उद्योगपर्व

महाभारतस्य षष्ठं पर्व वर्तते -

- 1) विराटपर्व
- 2) भीष्मपर्व
- 3) द्रोणपर्व
- 4) उद्योगपर्व

Ques # :54

आनन्दवर्धनानुसारं महाभारतस्य अङ्गीरसो वर्तते -

- 1) वीररसः
- 2) शृङ्गाररसः
- 3) शान्तरसः
- 4) करुणरसः

आनन्दवर्धनानुसारं महाभारतस्य अङ्गीरसो वर्तते -

- 1) वीररसः
- 2) शृङ्गाररसः
- 3) शान्तरसः
- 4) करुणरसः

Ques # :55

" धर्म एव हतो हन्ति धर्मो रक्षति रक्षितः " इत्युक्तिर्वर्तते -

- 1) रामायणे
- 2) महाभारते
- 3) भागवतपुराणे
- 4) स्कन्दपुराणे

" धर्म एव हतो हन्ति धर्मो रक्षति रक्षितः " इत्युक्तिर्वर्तते -

- 1) रामायणे
- 2) महाभारते
- 3) भागवतपुराणे
- 4) स्कन्दपुराणे

Ques # :56

" महत्त्वाद् भारवत्त्वाच्च महाभारतमुच्यते " इति कथनं महाभारते वर्तते -

- 1) शान्तिपर्वणि
- 2) सभापर्वणि
- 3) भीष्मपर्वणि
- 4) आदिपर्वणि

" महत्त्वाद् भारवत्त्वाच्च महाभारतमुच्यते " इति कथनं महाभारते वर्तते -

- 1) शान्तिपर्वणि

- 2) सभापर्वणि
- 3) भीष्मपर्वणि
- 4) आदिपर्वणि

Ques # :57

निम्नलिखितेषु अष्टादशपुराणेषु न गण्यते -

- 1) विष्णुपुराणम्
- 2) ब्रह्मपुराणम्
- 3) साम्बपुराणम्
- 4) ब्रह्माण्डपुराणम्

निम्नलिखितेषु अष्टादशपुराणेषु न गण्यते -

- 1) विष्णुपुराणम्
- 2) ब्रह्मपुराणम्
- 3) साम्बपुराणम्
- 4) ब्रह्माण्डपुराणम्

Ques # :58

' इतिहासपुराणाभ्यां ..... समुपबृंहयेत् | ' इत्यत्र रिक्तस्थानपूरणं कुरुत -

- 1) वेदम्
- 2) उपनिषदः
- 3) आख्यानम्
- 4) वेदाङ्गम्

' इतिहासपुराणाभ्यां ..... समुपबृंहयेत् | ' इत्यत्र रिक्तस्थानपूरणं कुरुत -

- 1) वेदम्
- 2) उपनिषदः
- 3) आख्यानम्
- 4) वेदाङ्गम्

Ques # :59

श्रीमद्भागवतपुराणं विभक्तं वर्तते -

- 1) अध्यायेषु
- 2) स्कन्धेषु
- 3) काण्डेषु
- 4) खण्डेषु

श्रीमद्भागवतपुराणं विभक्तं वर्तते -

- 1) अध्यायेषु
- 2) स्कन्धेषु
- 3) काण्डेषु
- 4) खण्डेषु

Ques # :60

पुराणलक्षणोक्तमन्वन्तराणां संख्या अस्ति -

- 1) एकादश
- 2) द्वादश
- 3) त्रयोदश
- 4) चतुर्दश

पुराणलक्षणोक्तमन्वन्तराणां संख्या अस्ति -

- 1) एकादश
- 2) द्वादश
- 3) त्रयोदश
- 4) चतुर्दश

Ques # :61

पुराणेषु सर्वाधिकश्लोकसंख्या कस्मिन् पुराणे वर्तते -

- 1) पद्मपुराणे
- 2) स्कन्दपुराणे
- 3) विष्णुपुराणे
- 4) वायुपुराणे

पुराणेषु सर्वाधिकश्लोकसंख्या कस्मिन् पुराणे वर्तते -

- 1) पद्मपुराणे
- 2) स्कन्दपुराणे
- 3) विष्णुपुराणे
- 4) वायुपुराणे

Ques # :62

शकुन्तलोपाख्यानम् वर्णितमस्ति -

- 1) ब्रह्मपुराणे
- 2) पद्मपुराणे
- 3) भविष्यपुराणे
- 4) वायुपुराणे

शकुन्तलोपाख्यानम् वर्णितमस्ति -

- 1) ब्रह्मपुराणे
- 2) पद्मपुराणे
- 3) भविष्यपुराणे
- 4) वायुपुराणे

Ques # :63

राजस्थाने प्राप्तः अशोकस्य अभिलेखः वर्तते -

- 1) रुम्मनदेई - अभिलेखः

- 2) शहबाजगढी - अभिलेखः
- 3) भाब्रू - अभिलेखः
- 4) सिद्धपुर - अभिलेखः

राजस्थाने प्राप्तः अशोकस्य अभिलेखः वर्तते -

- 1) रुम्मनदेई - अभिलेखः
- 2) शहबाजगढी - अभिलेखः
- 3) भाब्रू - अभिलेखः
- 4) सिद्धपुर - अभिलेखः

Ques # :64

शहबाजगढी - अभिलेखः कस्यां लिप्यां लिखितो वर्तते -

- 1) ब्राह्मीलिप्याम्
- 2) खरोष्ठीलिप्याम्
- 3) यूनानीलिप्याम्
- 4) अरमाईकिलिप्याम्

शहबाजगढी - अभिलेखः कस्यां लिप्यां लिखितो वर्तते -

- 1) ब्राह्मीलिप्याम्
- 2) खरोष्ठीलिप्याम्
- 3) यूनानीलिप्याम्
- 4) अरमाईकिलिप्याम्

Ques # :65

खरोष्ठीलिपिः किमन्यद् नाम्ना ज्ञायते ?

- 1) गुरुमुखी
- 2) ब्राह्मी
- 3) गान्धारी
- 4) शारदा

खरोष्ठीलिपिः किमन्यद् नाम्ना ज्ञायते ?

- 1) गुरुमुखी
- 2) ब्राह्मी
- 3) गान्धारी
- 4) शारदा

Ques # :66

लिप्यनुसन्धानः कृते प्रारम्भिकोऽनुसन्धानकर्ता कः ?

- 1) जेम्स प्रिन्सेपः
- 2) कर्नल टॉडः
- 3) जेम्स कॉलिन्वुडः
- 4) मैक्समूलरः

लिप्यनुसन्धानः कृते प्रारम्भिकोऽनुसन्धानकर्ता कः ?

- 1) जेम्स प्रिन्सेपः
- 2) कर्नल टॉडः
- 3) जेम्स कॉलिन्वुडः
- 4) मैक्समूलरः

Ques # :67

' सर्गश्च प्रतिसर्गश्च वंशो मन्वन्तराणि च | ..... चैव पुराणं पञ्चलक्षणम् || ' इत्यत्र रिक्तस्थानपूरणं कुरुत -

- 1) क्रमानुचरितम्
- 2) कुलानुचरितम्
- 3) वर्णानुचरितम्
- 4) वंशानुचरितम्

' सर्गश्च प्रतिसर्गश्च वंशो मन्वन्तराणि च | ..... चैव पुराणं पञ्चलक्षणम् || ' इत्यत्र रिक्तस्थानपूरणं कुरुत -

- 1) क्रमानुचरितम्
- 2) कुलानुचरितम्
- 3) वर्णानुचरितम्
- 4) वंशानुचरितम्

Ques # :68

काव्यशास्त्रसंबद्धाः विषयाः कस्मिन् पुराणे वर्णिताः सन्ति ?

- 1) अग्निपुराणे
- 2) नारदपुराणे
- 3) मत्स्यपुराणे
- 4) ब्रह्मपुराणे

काव्यशास्त्रसंबद्धाः विषयाः कस्मिन् पुराणे वर्णिताः सन्ति ?

- 1) अग्निपुराणे
- 2) नारदपुराणे
- 3) मत्स्यपुराणे
- 4) ब्रह्मपुराणे

Ques # :69

अर्थशास्त्रानुसारेण ' औदक - दुर्ग ' भवति ?

- 1) पर्वतोपरि
- 2) जलावर्तम्
- 3) वनाच्छादितम्
- 4) समतलप्रान्ते

अर्थशास्त्रानुसारेण ' औदक - दुर्ग ' भवति ?

- 1) पर्वतोपरि
- 2) जलावर्तम्

- 3) वनाच्छादितम्
- 4) समतलप्रान्ते

Ques # :70

षाड्गुण्यसमुद्देशः अधिकरणे विहितो वर्तते -

- 1) प्रथमे
- 2) तृतीये
- 3) पञ्चमे
- 4) सप्तमे

षाड्गुण्यसमुद्देशः अधिकरणे विहितो वर्तते -

- 1) प्रथमे
- 2) तृतीये
- 3) पञ्चमे
- 4) सप्तमे

Ques # :71

कौटिलीये अर्थशास्त्रे, ' आन्वीक्षिकी-त्रयी-वार्ता-दण्डनीतिश्चेति ' - इत्येताः काः ?

- 1) भावाः
- 2) अध्यायाः
- 3) विद्याः
- 4) ग्रन्थाः

कौटिलीये अर्थशास्त्रे, ' आन्वीक्षिकी-त्रयी-वार्ता-दण्डनीतिश्चेति ' - इत्येताः काः ?

- 1) भावाः
- 2) अध्यायाः
- 3) विद्याः
- 4) ग्रन्थाः

Ques # :72

कौटिल्यानुसारं आसुरविवाहो भवति -

- 1) प्रसहयादानात्
- 2) शुल्कादानात्
- 3) सुप्तादानात्
- 4) मिथस्समवायात्

कौटिल्यानुसारं आसुरविवाहो भवति -

- 1) प्रसहयादानात्
- 2) शुल्कादानात्
- 3) सुप्तादानात्
- 4) मिथस्समवायात्

Ques # :73

अर्थशास्त्रानुसारं प्रकृतयो भवन्ति -

- 1) तिस्र
- 2) पञ्च
- 3) सप्त
- 4) नव

अर्थशास्त्रानुसारं प्रकृतयो भवन्ति -

- 1) तिस्र
- 2) पञ्च
- 3) सप्त
- 4) नव

Ques # :74

कौटिल्यानुसारं जीवति भर्तारि मृतायाः अपुत्रायाः स्त्रीधनं विभजेरन् -

- 1) बान्धवाः
- 2) दुहितरः
- 3) भ्रातरः
- 4) नागरिकाः

कौटिल्यानुसारं जीवति भर्तारि मृतायाः अपुत्रायाः स्त्रीधनं विभजेरन् -

- 1) बान्धवाः
- 2) दुहितरः
- 3) भ्रातरः
- 4) नागरिकाः

Ques # :75

मनुस्मृतिः वस्तुतः कीदृशम् शास्त्रमस्ति ?

- 1) राजनीतिशास्त्रम्
- 2) युद्धशास्त्रम्
- 3) मानवधर्मशास्त्रम्
- 4) ज्ञानशास्त्रम्

मनुस्मृतिः वस्तुतः कीदृशम् शास्त्रमस्ति ?

- 1) राजनीतिशास्त्रम्
- 2) युद्धशास्त्रम्
- 3) मानवधर्मशास्त्रम्
- 4) ज्ञानशास्त्रम्

Ques # :76

समागमे क्षत्रबन्धुं पृच्छेत् -

- 1) कुशलम्
- 2) अनामयम्

- 3) क्षेमम्
- 4) आरोग्यम्

समागमे क्षत्रबन्धुं पृच्छेत् -

- 1) कुशलम्
- 2) अनामयम्
- 3) क्षेमम्
- 4) आरोग्यम्

Ques # :77

याज्ञवल्क्यानुसारं सामान्यतया न्यूनातिन्यूनाः कियन्तः साक्षिणः अमीष्टाः भवन्ति -

- 1) सप्त
- 2) पञ्च
- 3) चत्वारः
- 4) त्रयः

याज्ञवल्क्यानुसारं सामान्यतया न्यूनातिन्यूनाः कियन्तः साक्षिणः अमीष्टाः भवन्ति -

- 1) सप्त
- 2) पञ्च
- 3) चत्वारः
- 4) त्रयः

Ques # :78

याज्ञवल्क्यस्मृतौ अध्यायक्रमो वर्तते -

- 1) आहार - विचार - विहाराध्यायाः
- 2) आचार - विचार - व्यवहाराध्यायाः
- 3) आचार - विहार - सदाचाराध्यायाः
- 4) आचार - व्यवहार - प्रायश्चित्ताध्यायाः

याज्ञवल्क्यस्मृतौ अध्यायक्रमो वर्तते -

- 1) आहार - विचार - विहाराध्यायाः
- 2) आचार - विचार - व्यवहाराध्यायाः
- 3) आचार - विहार - सदाचाराध्यायाः
- 4) आचार - व्यवहार - प्रायश्चित्ताध्यायाः

Ques # :79

मनुमते परिहर्तव्यानि कामजव्यसनानि सन्ति -

- 1) षट्
- 2) अष्टौ
- 3) दश
- 4) द्वादश

मनुमते परिहर्तव्यानि कामजव्यसनानि सन्ति -

- 1) षट्
- 2) अष्टौ
- 3) दश
- 4) द्वादश

Ques # :80

मनुस्मृत्यनुसारं कलौ युगे परं धर्मम् आहुः -

- 1) तपः
- 2) ज्ञानम्
- 3) यज्ञम्
- 4) दानम्

मनुस्मृत्यनुसारं कलौ युगे परं धर्मम् आहुः -

- 1) तपः
- 2) ज्ञानम्
- 3) यज्ञम्
- 4) दानम्

Ques # :81

रघुवंशे कौत्स-रघु-संवादो वर्तते -

- 1) प्रथमसर्गे
- 2) तृतीयसर्गे
- 3) पञ्चमसर्गे
- 4) सप्तमसर्गे

रघुवंशे कौत्स-रघु-संवादो वर्तते -

- 1) प्रथमसर्गे
- 2) तृतीयसर्गे
- 3) पञ्चमसर्गे
- 4) सप्तमसर्गे

Ques # :82

रघुवंशे वर्णितोऽन्तिमो नृपोऽस्ति -

- 1) पुष्कलः
- 2) अग्निवर्णः
- 3) निषधः
- 4) सुदर्शनः

रघुवंशे वर्णितोऽन्तिमो नृपोऽस्ति -

- 1) पुष्कलः
- 2) अग्निवर्णः
- 3) निषधः
- 4) सुदर्शनः

Ques # :83

' आतपत्रः ' इत्युपाधिना कः कविः विभूषितः ?

- 1) कालिदासः
- 2) माघः
- 3) व्यासः
- 4) भारविः

' आतपत्रः ' इत्युपाधिना कः कविः विभूषितः ?

- 1) कालिदासः
- 2) माघः
- 3) व्यासः
- 4) भारविः

Ques # :84

बुद्धचरितस्य अङ्गीरसो वर्तते -

- 1) करुणः
- 2) शान्तः
- 3) अद्भुतः
- 4) शृङ्गारः

बुद्धचरितस्य अङ्गीरसो वर्तते -

- 1) करुणः
- 2) शान्तः
- 3) अद्भुतः
- 4) शृङ्गारः

Ques # :85

" न रत्नमन्विष्यति मृग्यते हि तत् " इत्युक्तिरस्ति -

- 1) हिमालयस्य
- 2) मेनायाः
- 3) पार्वत्याः
- 4) ब्रह्मचारिणः

" न रत्नमन्विष्यति मृग्यते हि तत् " इत्युक्तिरस्ति -

- 1) हिमालयस्य
- 2) मेनायाः
- 3) पार्वत्याः
- 4) ब्रह्मचारिणः

Ques # :86

भारवेः कस्य छन्दसः प्रशंसा क्षेमेन्द्रेण कृता -

- 1) शिखरिणीछन्दसः
- 2) मालिनीछन्दसः
- 3) वंशस्थछन्दसः
- 4) मन्दाक्रान्ताछन्दसः

भारवेः कस्य छन्दसः प्रशंसा क्षेमेन्द्रेण कृता -

- 1) शिखरिणीछन्दसः
- 2) मालिनीछन्दसः
- 3) वंशस्थछन्दसः
- 4) मन्दाक्रान्ताछन्दसः

Ques # :87

चित्रभानुमतानुसारं किरातार्जुनीयस्य नायको वर्तते -

- 1) किरातः
- 2) अर्जुनः
- 3) भीमः
- 4) युधिष्ठिरः

चित्रभानुमतानुसारं किरातार्जुनीयस्य नायको वर्तते -

- 1) किरातः
- 2) अर्जुनः
- 3) भीमः
- 4) युधिष्ठिरः

Ques # :88

" निराश्रया हन्त हता मनस्विता " इत्युक्तिरस्ति -

- 1) वनेचरस्य
- 2) द्रौपद्याः
- 3) युधिष्ठिरस्य
- 4) किरातस्य

" निराश्रया हन्त हता मनस्विता " इत्युक्तिरस्ति -

- 1) वनेचरस्य
- 2) द्रौपद्याः
- 3) युधिष्ठिरस्य
- 4) किरातस्य

Ques # :89

अधोलिखितेषु भारवेः कथनं न वर्तते -

- 1) निरत्ययं साम न दानवर्जितम्
- 2) गुणानुरोधेन विना न सत्क्रिया
- 3) परिभवोऽरिभवो हि सुदुस्सहः
- 4) हितं मनोहारि च दुर्लभं वच :

अधोलिखितेषु भारवेः कथनं न वर्तते -

- 1) निरत्ययं साम न दानवर्जितम्
- 2) गुणानुरोधेन विना न सत्क्रिया
- 3) परिभवोऽरिभवो हि सुदुस्सहः
- 4) हितं मनोहारि च दुर्लभं वच :

Ques # :90

शिशुपालवधस्य मल्लिनाथकृता टीका अस्ति -

- 1) घण्टापथ - टीका
- 2) संजीवनी - टीका
- 3) सर्वकषा - टीका
- 4) जीवातु - टीका

शिशुपालवधस्य मल्लिनाथकृता टीका अस्ति -

- 1) घण्टापथ - टीका
- 2) संजीवनी - टीका
- 3) सर्वकषा - टीका
- 4) जीवातु - टीका

Ques # :91

शिशुपालवधस्य कथा महाभारते प्राप्यते -

- 1) शान्तिपर्वणि
- 2) सभापर्वणि
- 3) भीष्मपर्वणि
- 4) आदिपर्वणि

शिशुपालवधस्य कथा महाभारते प्राप्यते -

- 1) शान्तिपर्वणि
- 2) सभापर्वणि
- 3) भीष्मपर्वणि
- 4) आदिपर्वणि

Ques # :92

पञ्चनली प्रसङ्गो विद्यते -

- 1) शिशुपालवधे
- 2) दशकुमारचरिते
- 3) बुद्धचरिते
- 4) नैषधीयचरिते

पञ्चनली प्रसङ्गो विद्यते -

- 1) शिशुपालवधे
- 2)

दशकुमारचरिते

- 3) बुद्धचरिते
- 4) नैषधीयचरिते

Ques # :93

श्रीहर्षः मुख्यतया कविरस्ति -

- 1) वीररसस्य
- 2) शृङ्गाररसः
- 3) शान्तरसस्य
- 4) करुणरसस्य

श्रीहर्षः मुख्यतया कविरस्ति -

- 1) वीररसस्य
- 2) शृङ्गाररसः
- 3) शान्तरसस्य
- 4) करुणरसस्य

Ques # :94

दशकुमारचरितस्य मुख्यनायको वर्तते -

- 1) राजहंसः
- 2) राजवाहनः
- 3) विश्रुतः
- 4) राजवर्मा

दशकुमारचरितस्य मुख्यनायको वर्तते -

- 1) राजहंसः
- 2) राजवाहनः
- 3) विश्रुतः
- 4) राजवर्मा

Ques # :95

कस्य कवेः पदलालित्यं प्रसिद्धम् ?

- 1) कालिदासस्य
- 2) माघस्य
- 3) सुबन्धोः
- 4) दण्डिनः

कस्य कवेः पदलालित्यं प्रसिद्धम् ?

- 1) कालिदासस्य
- 2) माघस्य
- 3) सुबन्धोः
- 4) दण्डिनः

Ques # :96

" हर्षचरितम् " वर्तते -

- 1) कथा
- 2) आख्यायिका
- 3) चम्पूकाव्यम्
- 4) उपन्यासः

" हर्षचरितम् " वर्तते -

- 1) कथा
- 2) आख्यायिका
- 3) चम्पूकाव्यम्
- 4) उपन्यासः

Ques # :97

बाणभट्टो " वात्स्यायनवंशोत्पन्नः " इत्युल्लेखो विद्यते -

- 1) कादम्बरीमध्ये
- 2) चण्डीशतकमध्ये
- 3) हर्षचरितमध्ये
- 4) देवीशतकमध्ये

बाणभट्टो " वात्स्यायनवंशोत्पन्नः " इत्युल्लेखो विद्यते -

- 1) कादम्बरीमध्ये
- 2) चण्डीशतकमध्ये
- 3) हर्षचरितमध्ये
- 4) देवीशतकमध्ये

Ques # :98

चन्द्रापीडः द्वितीयजन्मनि भवति -

- 1) पुण्डरीकः
- 2) वैशम्पायनः
- 3) शूद्रकः
- 4) शुकनासः

चन्द्रापीडः द्वितीयजन्मनि भवति -

- 1) पुण्डरीकः
- 2) वैशम्पायनः
- 3) शूद्रकः
- 4) शुकनासः

Ques # :99

" पञ्चाननः " इति विशेषणं कवेरस्ति -

- 1) दण्डिनः

- 2) बाणभट्टस्य
- 3) श्रीहर्षस्य
- 4) भारवेः

" पञ्चाननः " इति विशेषणं कवेरस्ति -

- 1) दण्डिनः
- 2) बाणभट्टस्य
- 3) श्रीहर्षस्य
- 4) भारवेः

Ques # :100

भासस्य नाटकानामन्वेषणं कृतम् -

- 1) डॉ ए. डी. पुसालकरेण
- 2) पं. तरुगणपतिशास्त्रिणा
- 3) डॉ. कीथमहोदयेन
- 4) विण्टरनिट्समहोदयेन

भासस्य नाटकानामन्वेषणं कृतम् -

- 1) डॉ ए. डी. पुसालकरेण
- 2) पं. तरुगणपतिशास्त्रिणा
- 3) डॉ. कीथमहोदयेन
- 4) विण्टरनिट्समहोदयेन

Ques # :101

" स्वप्नवासवदत्तम् " इति नामकरणस्याधारः स्वप्नः कस्मिन् अङ्के वर्णितो वर्तते -

- 1) तृतीयाङ्के
- 2) चतुर्थाङ्के
- 3) पञ्चमाङ्के
- 4) षष्ठाङ्के

" स्वप्नवासवदत्तम् " इति नामकरणस्याधारः स्वप्नः कस्मिन् अङ्के वर्णितो वर्तते -

- 1) तृतीयाङ्के
- 2) चतुर्थाङ्के
- 3) पञ्चमाङ्के
- 4) षष्ठाङ्के

Ques # :102

मेघस्य गन्तव्या अस्ति -

- 1) अयोध्या
- 2) अलका
- 3) विदिशा
- 4) उज्जयिनी

मेघस्य गन्तव्या अस्ति -

- 1) अयोध्या
- 2) अलका
- 3) विदिशा
- 4) उज्जयिनी

Ques # :103

शाकुन्तलस्य नायको दुष्यन्तो वर्तते -

- 1) धीरोदात्तः
- 2) धीरोद्धत्तः
- 3) धीरललितः
- 4) धीरशान्तः

शाकुन्तलस्य नायको दुष्यन्तो वर्तते -

- 1) धीरोदात्तः
- 2) धीरोद्धत्तः
- 3) धीरललितः
- 4) धीरशान्तः

Ques # :104

अभिज्ञानशाकुन्तले नान्दी वर्तते -

- 1) चतुष्पदा
- 2) अष्टपदा
- 3) द्वादशपदा
- 4) षोडशपदा

अभिज्ञानशाकुन्तले नान्दी वर्तते -

- 1) चतुष्पदा
- 2) अष्टपदा
- 3) द्वादशपदा
- 4) षोडशपदा

Ques # :105

तातकाश्यपं प्रति शकुन्तलावृत्तान्तः केन सूचितः ?

- 1) अनसूयया
- 2) प्रियंवदया
- 3) छन्दोमय्या वाण्या
- 4) शकुन्तलया

तातकाश्यपं प्रति शकुन्तलावृत्तान्तः केन सूचितः ?

- 1) अनसूयया
- 2) प्रियंवदया
- 3) छन्दोमय्या वाण्या

4) शकुन्तलया

Ques # :106

" वनौकसोऽपि सन्तो लौकिकज्ञा वयम् " इति वदति -

- 1) काश्यपः
- 2) शार्ङ्गरवः
- 3) गौतमी
- 4) प्रियंवदा

" वनौकसोऽपि सन्तो लौकिकज्ञा वयम् " इति वदति -

- 1) काश्यपः
- 2) शार्ङ्गरवः
- 3) गौतमी
- 4) प्रियंवदा

Ques # :107

" मृच्छकटिकम् " वर्तते -

- 1) नाटकम्
- 2) प्रकरणम्
- 3) प्रहसनम्
- 4) भाणः

" मृच्छकटिकम् " वर्तते -

- 1) नाटकम्
- 2) प्रकरणम्
- 3) प्रहसनम्
- 4) भाणः

Ques # :108

मृच्छकटिकस्य कुलजा नायिका वर्तते -

- 1) मदनिका
- 2) धूता
- 3) वसन्तसेना
- 4) चारुसेना

मृच्छकटिकस्य कुलजा नायिका वर्तते -

- 1) मदनिका
- 2) धूता
- 3) वसन्तसेना
- 4) चारुसेना

Ques # :109

" ऋषीणां पुनराद्यानां वाचमर्थोऽनुधावति " इत्युक्तिरस्ति -

- 1) मृच्छकटिके
- 2) मुद्राराक्षसे
- 3) वेणीसंहारे
- 4) उत्तररामचरिते

" ऋषीणां पुनराद्यानां वाचमर्थोऽनुधावति " इत्युक्तिरस्ति -

- 1) मृच्छकटिके
- 2) मुद्राराक्षसे
- 3) वेणीसंहारे
- 4) उत्तररामचरिते

Ques # :110

" गर्भनाटकम् " वर्तते -

- 1) उत्तररामचरिते
- 2) अभिज्ञानशाकुन्तले
- 3) स्वप्नवासवदत्ते
- 4) वेणीसंहारे

" गर्भनाटकम् " वर्तते -

- 1) उत्तररामचरिते
- 2) अभिज्ञानशाकुन्तले
- 3) स्वप्नवासवदत्ते
- 4) वेणीसंहारे

Ques # :111

अधोलिखितेषु नाटकेषु नायिका नास्ति -

- 1) वेणीसंहारे
- 2) मृच्छकटिके
- 3) मुद्राराक्षसे
- 4) उत्तररामचरिते

अधोलिखितेषु नाटकेषु नायिका नास्ति -

- 1) वेणीसंहारे
- 2) मृच्छकटिके
- 3) मुद्राराक्षसे
- 4) उत्तररामचरिते

Ques # :112

अभिज्ञानशाकुन्तले विदूषकस्य नाम किम् ?

- 1) वसन्तकः
- 2) रोहसेनः
- 3) माढव्यः

4) मकरन्दः

अभिज्ञानशाकुन्तले विदूषकस्य नाम किम् ?

- 1) वसन्तकः
- 2) रोहसेनः
- 3) माढव्यः
- 4) मकरन्दः

Ques # :113

" वेणीसंहारम् " नाटकमस्ति -

- 1) विशाखदत्तस्य
- 2) भट्टनारायणस्य
- 3) शूद्रकस्य
- 4) भासस्य

" वेणीसंहारम् " नाटकमस्ति -

- 1) विशाखदत्तस्य
- 2) भट्टनारायणस्य
- 3) शूद्रकस्य
- 4) भासस्य

Ques # :114

वेणीसंहारनाटके अङ्का सन्ति -

- 1) पञ्च
- 2) षट्
- 3) सप्त
- 4) नव

वेणीसंहारनाटके अङ्का सन्ति -

- 1) पञ्च
- 2) षट्
- 3) सप्त
- 4) नव

Ques # :115

" मेघदूतम् " वर्तते -

- 1) महाकाव्यम्
- 2) स्तोत्रकाव्यम्
- 3) खण्डकाव्यम्
- 4) मुक्तककाव्यम्

" मेघदूतम् " वर्तते -

- 1) महाकाव्यम्

- 2) स्तोत्रकाव्यम्
- 3) खण्डकाव्यम्
- 4) मुक्तककाव्यम्

Ques # :116

" आत्मकर्मक्षमं देहं क्षात्रो धर्म इवाश्रितः " इत्युक्तिरस्ति :-

- 1) रामस्य कृते
- 2) अजस्य कृते
- 3) रघोः कृते
- 4) दिलीपस्य कृते

" आत्मकर्मक्षमं देहं क्षात्रो धर्म इवाश्रितः " इत्युक्तिरस्ति :-

- 1) रामस्य कृते
- 2) अजस्य कृते
- 3) रघोः कृते
- 4) दिलीपस्य कृते

Ques # :117

ते प्रजा न भविष्यति इति दिलीपं शशाप -

- 1) नन्दिनी
- 2) सुरभिः
- 3) वशिष्ठः
- 4) दुर्वासा

ते प्रजा न भविष्यति इति दिलीपं शशाप -

- 1) नन्दिनी
- 2) सुरभिः
- 3) वशिष्ठः
- 4) दुर्वासा

Ques # :118

पञ्चाप्सरो वर्तते -

- 1) शातकर्णः
- 2) सुतीक्ष्णस्य
- 3) शरभङ्गस्य
- 4) अत्रेः

पञ्चाप्सरो वर्तते -

- 1) शातकर्णः
- 2) सुतीक्ष्णस्य
- 3) शरभङ्गस्य
- 4) अत्रेः

Ques # :119

" यो मन्त्रपूतां तनुप्यहौषीत् " इत्यत्र य इति वाचकोऽस्ति -

- 1) अत्रे:
- 2) शातकर्णे:
- 3) शरभङ्गस्य
- 4) अगस्त्यस्य

" यो मन्त्रपूतां तनुप्यहौषीत् " इत्यत्र य इति वाचकोऽस्ति -

- 1) अत्रे:
- 2) शातकर्णे:
- 3) शरभङ्गस्य
- 4) अगस्त्यस्य

Ques # :120

शबरसेनापतिरासीत् -

- 1) वैशम्पायनः
- 2) मातङ्गः
- 3) शुकनासः
- 4) शूद्रकः

शबरसेनापतिरासीत् -

- 1) वैशम्पायनः
- 2) मातङ्गः
- 3) शुकनासः
- 4) शूद्रकः

Ques # :121

" स्वस्यैवाविनयस्य फलमनेनानुभूयते " इत्यवोचत् -

- 1) जाबालिः
- 2) हारीतः
- 3) शुकनासः
- 4) अगस्त्यः

" स्वस्यैवाविनयस्य फलमनेनानुभूयते " इत्यवोचत् -

- 1) जाबालिः
- 2) हारीतः
- 3) शुकनासः
- 4) अगस्त्यः

Ques # :122

किरातेन कस्य शासनव्यवस्थायाः प्रशंसा कृता -

- 1) श्रीकृष्णस्य

- 2) युधिष्ठिरस्य
- 3) सुयोधनस्य
- 4) कर्णस्य

किरातेन कस्य शासनव्यवस्थायाः प्रशंसा कृता -

- 1) श्रीकृष्णस्य
- 2) युधिष्ठिरस्य
- 3) सुयोधनस्य
- 4) कर्णस्य

Ques # :123

शिशुपालः पूर्वजन्मनि आसीत् -

- 1) हिरण्याक्षः
- 2) रावणः
- 3) भस्मासुरः
- 4) महिषासुरः

शिशुपालः पूर्वजन्मनि आसीत् -

- 1) हिरण्याक्षः
- 2) रावणः
- 3) भस्मासुरः
- 4) महिषासुरः

Ques # :124

" मनोरथानामगतिर्न विद्यते " इति सूक्तिरस्ति -

- 1) रघुवंशे
- 2) शिशुपालवधे
- 3) कुमारसंभवे
- 4) उत्तररामचरिते

" मनोरथानामगतिर्न विद्यते " इति सूक्तिरस्ति -

- 1) रघुवंशे
- 2) शिशुपालवधे
- 3) कुमारसंभवे
- 4) उत्तररामचरिते

Ques # :125

अधोलिखितेषु युगपर्यायेषु समीचीनं विचिनुत - (a) किरातार्जुनीयम् (p) 17 सर्गाः (b) रघुवंशम् (q) 18 सर्गाः (c) कुमारसंभवम् (r) 19 सर्गाः (d) शिशुपालवधम् (s) 20 सर्गाः

- 1) a - r, b - q, c - s, d - p
- 2) a - q, b - r, c - p, d - s
- 3) a - s, b - r, c - q, d - p
- 4) a - r, b - s, c - p, d - q

अधोलिखितेषु युग्मपर्यायेषु समीचीनं विचिनुत - (a) किरातार्जुनीयम् (p) 17 सर्गाः (b) रघुवंशम् (q) 18 सर्गाः (c) कुमारसंभवम् (r) 19 सर्गाः (d) शिशुपालवधम् (s) 20 सर्गाः

- 1) a - r, b - q, c - s, d - p
- 2) a - q, b - r, c - p, d - s
- 3) a - s, b - r, c - q, d - p
- 4) a - r, b - s, c - p, d - q

Ques # :126

" शब्दार्थवर्तिसत्यस्य सुन्दरं प्रतिपादनम् काव्यस्य लक्षणं ज्ञेयम् " इति काव्यलक्षणं वर्तते -

- 1) विद्याधरशास्त्रिणः
- 2) ब्रह्मानन्दशर्मणः
- 3) मथुरानाथशास्त्रिणः
- 4) नित्यानन्दशास्त्रिणः

" शब्दार्थवर्तिसत्यस्य सुन्दरं प्रतिपादनम् काव्यस्य लक्षणं ज्ञेयम् " इति काव्यलक्षणं वर्तते -

- 1) विद्याधरशास्त्रिणः
- 2) ब्रह्मानन्दशर्मणः
- 3) मथुरानाथशास्त्रिणः
- 4) नित्यानन्दशास्त्रिणः

Ques # :127

" लक्ष्मणाभ्युदयम् " काव्यमस्ति -

- 1) ब्रह्मानन्दशर्मणः
- 2) रामप्रतापशास्त्रिणः
- 3) नित्यानन्दशास्त्रिणः
- 4) गणेशरामशर्मणः

" लक्ष्मणाभ्युदयम् " काव्यमस्ति -

- 1) ब्रह्मानन्दशर्मणः
- 2) रामप्रतापशास्त्रिणः
- 3) नित्यानन्दशास्त्रिणः
- 4) गणेशरामशर्मणः

Ques # :128

ब्रिटिशसर्वकारेण पं. गिरधरशर्मणे किन्नामकः सर्वोच्चः उपाधिः प्रदत्तः ?

- 1) वेदविद्यानिधानः
- 2) साहित्यकलानिधिः
- 3) महामहोपाध्यायः
- 4) वेदवाचस्पतिः

ब्रिटिशसर्वकारेण पं. गिरधरशर्मणे किन्नामकः सर्वोच्चः उपाधिः प्रदत्तः ?

- 1) वेदविद्यानिधानः
- 2) साहित्यकलानिधिः
- 3) महामहोपाध्यायः

4) वेदवाचस्पतिः

Ques # :129

पं. श्रीरामदवेमहोदयैः माघपुरस्कारः लब्धः -

- 1) " साकेतसंङ्गरम् " इति रचनाकृते
- 2) " राजलक्ष्मीस्वयंवरम् " इति रचनाकृते
- 3) " भृत्याभरणम् " इति रचनाकृते
- 4) " वासुदेवचरितम् " इति रचनाकृते

पं. श्रीरामदवेमहोदयैः माघपुरस्कारः लब्धः -

- 1) " साकेतसंङ्गरम् " इति रचनाकृते
- 2) " राजलक्ष्मीस्वयंवरम् " इति रचनाकृते
- 3) " भृत्याभरणम् " इति रचनाकृते
- 4) " वासुदेवचरितम् " इति रचनाकृते

Ques # :130

" मत्तलहरी " काव्यरचना वर्तते -

- 1) श्रीरामदवेमहोदयस्य
- 2) विद्याधरशास्त्रिणः
- 3) हरिद्विजस्य
- 4) गिरिधरव्यासशास्त्रिणः

" मत्तलहरी " काव्यरचना वर्तते -

- 1) श्रीरामदवेमहोदयस्य
- 2) विद्याधरशास्त्रिणः
- 3) हरिद्विजस्य
- 4) गिरिधरव्यासशास्त्रिणः

Ques # :131

" प्रेमपयोधिः " अनुवादो वर्तते -

- 1) प्रेमसागरस्य
- 2) भ्रमरगीतस्य
- 3) ' करीमा ' इत्यस्य
- 4) ' गुलिस्तां ' इत्यस्य

" प्रेमपयोधिः " अनुवादो वर्तते -

- 1) प्रेमसागरस्य
- 2) भ्रमरगीतस्य
- 3) ' करीमा ' इत्यस्य
- 4) ' गुलिस्तां ' इत्यस्य

Ques # :132

' रेऊ ' उपनाम्ना कः स्मृतिकारः प्रसिद्धः ?

- 1) पं. विद्याधरशास्त्री
- 2) पं. नित्यानन्द शास्त्री
- 3) पं. विश्वेश्वरनाथः
- 4) पं. श्रीरामदवे

' रेऊ ' उपनाम्ना कः स्मृतिकारः प्रसिद्धः ?

- 1) पं. विद्याधरशास्त्री
- 2) पं. नित्यानन्द शास्त्री
- 3) पं. विश्वेश्वरनाथः
- 4) पं. श्रीरामदवे

Ques # :133

पं. मधुसूदनओझा कस्य विषयस्य प्रमुखः विद्वान् आसीत् ?

- 1) वेदविज्ञानविषयस्य
- 2) आयुर्विज्ञानविषयस्य
- 3) तन्त्रज्ञानविषयस्य
- 4) शस्त्रज्ञानविषयस्य

पं. मधुसूदनओझा कस्य विषयस्य प्रमुखः विद्वान् आसीत् ?

- 1) वेदविज्ञानविषयस्य
- 2) आयुर्विज्ञानविषयस्य
- 3) तन्त्रज्ञानविषयस्य
- 4) शस्त्रज्ञानविषयस्य

Ques # :134

पं. हरिशास्त्रि-दाधीचस्य रचना वर्तते -

- 1) कौलविलासः
- 2) आर्यविधानम्
- 3) करुणानिधिः
- 4) प्रश्नोत्तरमाला

पं. हरिशास्त्रि-दाधीचस्य रचना वर्तते -

- 1) कौलविलासः
- 2) आर्यविधानम्
- 3) करुणानिधिः
- 4) प्रश्नोत्तरमाला

Ques # :135

" मूढचिकित्सा " वर्तते -

- 1) कथासंग्रहः
- 2) उपन्यासः

- 3) महाकाव्यम्
- 4) खण्डकाव्यम्

" मूढचिकित्सा " वर्तते -

- 1) कथासंग्रहः
- 2) उपन्यासः
- 3) महाकाव्यम्
- 4) खण्डकाव्यम्

Ques # :136

" यात्राविलासम् " रचना वर्तते -

- 1) भट्टमथुरानाथशास्त्रिणः
- 2) पं. जगदीशचन्द्राचार्यस्य
- 3) पं. नवलकिशोरकांकरस्य
- 4) पं. रामप्रतापशास्त्रिणः

" यात्राविलासम् " रचना वर्तते -

- 1) भट्टमथुरानाथशास्त्रिणः
- 2) पं. जगदीशचन्द्राचार्यस्य
- 3) पं. नवलकिशोरकांकरस्य
- 4) पं. रामप्रतापशास्त्रिणः

Ques # :137

" मकरन्दिकायाः " नायकोऽस्ति -

- 1) रुद्रसेनः
- 2) चित्रकेतुः
- 3) श्वेतकेतुः
- 4) श्रुतकीर्तिः

" मकरन्दिकायाः " नायकोऽस्ति -

- 1) रुद्रसेनः
- 2) चित्रकेतुः
- 3) श्वेतकेतुः
- 4) श्रुतकीर्तिः

Ques # :138

पं. जगदीशचन्द्र - आचार्यस्य कृतिरस्ति :-

- 1) परिवारयुद्धम्
- 2) वियोगशतकम्
- 3) वासुदेवचरितम्
- 4) श्रीकृष्णचरितम्

पं. जगदीशचन्द्र - आचार्यस्य कृतिरस्ति :-

- 1) परिवारयुद्धम्
- 2) वियोगशतकम्
- 3) वासुदेवचरितम्
- 4) श्रीकृष्णचरितम्

Ques # :139

ब्रह्मानन्दशर्मणः लाक्षणिकग्रन्थो वर्तते -

- 1) अलंकारकौतुकम्
- 2) काव्यसत्यालोकः
- 3) अभिनवकाव्यप्रकाशः
- 4) भारतीविलासः

ब्रह्मानन्दशर्मणः लाक्षणिकग्रन्थो वर्तते -

- 1) अलंकारकौतुकम्
- 2) काव्यसत्यालोकः
- 3) अभिनवकाव्यप्रकाशः
- 4) भारतीविलासः

Ques # :140

दुर्गाप्रसादद्विवेदिनः " दशकण्ठवधम् " वर्तते -

- 1) महाकाव्यम्
- 2) खण्डकाव्यम्
- 3) चम्पूकाव्यम्
- 4) नाटकम्

दुर्गाप्रसादद्विवेदिनः " दशकण्ठवधम् " वर्तते -

- 1) महाकाव्यम्
- 2) खण्डकाव्यम्
- 3) चम्पूकाव्यम्
- 4) नाटकम्

Ques # :141

" कादम्बिनी " इति रचनायाः लेखकोऽस्ति -

- 1) पं. मधुसूदनओझा
- 2) पं. विश्वेश्वरनाथःरेऊ
- 3) पं. नवलकिशोर कांकरः
- 4) पं. हरिद्विजः

" कादम्बिनी " इति रचनायाः लेखकोऽस्ति -

- 1) पं. मधुसूदनओझा
- 2) पं. विश्वेश्वरनाथःरेऊ
- 3) पं. नवलकिशोर कांकरः

4) पं. हरिद्विजः

Ques # :142

पं. गिरधरशर्मचतुर्वेदिनः कृतिरस्ति -

- 1) चातुर्वर्ण्यम्
- 2) षोडशी
- 3) आत्मचरितम्
- 4) कलिविलासः

पं. गिरधरशर्मचतुर्वेदिनः कृतिरस्ति -

- 1) चातुर्वर्ण्यम्
- 2) षोडशी
- 3) आत्मचरितम्
- 4) कलिविलासः

Ques # :143

उमरखैयामस्य रचनायाः संस्कृतानुवादः केन कृतः ?

- 1) भट्टमथुरानाथ शास्त्री
- 2) पं. गिरिधर शर्मा नवरत्नः
- 3) पं. हरिद्विजः
- 4) पं. गिरिधरव्यास शास्त्री

उमरखैयामस्य रचनायाः संस्कृतानुवादः केन कृतः ?

- 1) भट्टमथुरानाथ शास्त्री
- 2) पं. गिरिधर शर्मा नवरत्नः
- 3) पं. हरिद्विजः
- 4) पं. गिरिधरव्यास शास्त्री

Ques # :144

पं. नित्यानन्दशास्त्रिकृतं महाकाव्यमस्ति -

- 1) रामचरितम्
- 2) रामसीताकाव्यम्
- 3) रामेश्वरम्
- 4) रामचरिताब्धिरत्नम्

पं. नित्यानन्दशास्त्रिकृतं महाकाव्यमस्ति -

- 1) रामचरितम्
- 2) रामसीताकाव्यम्
- 3) रामेश्वरम्
- 4) रामचरिताब्धिरत्नम्

Ques # :145

पं. नित्यानन्दशास्त्रिणः काव्यमस्ति -

- 1) श्रीहनुमद्भूतम्
- 2) बालकृष्णाष्टकम्
- 3) सिद्धिस्तवः
- 4) वियोगशतकम्

पं. नित्यानन्दशास्त्रिणः काव्यमस्ति -

- 1) श्रीहनुमद्भूतम्
- 2) बालकृष्णाष्टकम्
- 3) सिद्धिस्तवः
- 4) वियोगशतकम्

Ques # :146

" आदर्शरमणी " वर्तते -

- 1) कथा
- 2) आख्यायिका
- 3) उपन्यासः
- 4) ललितनिबन्धः

" आदर्शरमणी " वर्तते -

- 1) कथा
- 2) आख्यायिका
- 3) उपन्यासः
- 4) ललितनिबन्धः

Ques # :147

पं. हरिद्विजस्य काव्यमस्ति -

- 1) नृसिंहमायाशतकम्
- 2) द्रव्यस्तोत्रम्
- 3) लीलावती
- 4) पुराणसमीक्षा

पं. हरिद्विजस्य काव्यमस्ति -

- 1) नृसिंहमायाशतकम्
- 2) द्रव्यस्तोत्रम्
- 3) लीलावती
- 4) पुराणसमीक्षा

Ques # :148

पं. मधुसूदनओझामहोदयानां कृतिरस्ति -

- 1) साहित्यवैभवम्
- 2) जयपुरवैभवम्

- 3) महर्षिकुलवैभवम्
- 4) गोविन्दवैभवम्

पं. मधुसूदनओझामहोदयानां कृतिरस्ति -

- 1) साहित्यवैभवम्
- 2) जयपुरवैभवम्
- 3) महर्षिकुलवैभवम्
- 4) गोविन्दवैभवम्

Ques # :149

" गजलः " गीतेरवतारणा संस्कृते सर्वप्रथमं केनाक्रियत ?

- 1) पं. सम्पूर्णचन्द्रमिश्रेण
- 2) भट्टमथुरानाथशास्त्रिणा
- 3) जगन्नाथपाठकेन
- 4) पं. विद्याधरशास्त्रिणा

" गजलः " गीतेरवतारणा संस्कृते सर्वप्रथमं केनाक्रियत ?

- 1) पं. सम्पूर्णचन्द्रमिश्रेण
- 2) भट्टमथुरानाथशास्त्रिणा
- 3) जगन्नाथपाठकेन
- 4) पं. विद्याधरशास्त्रिणा

Ques # :150

भट्टमथुरानाथशास्त्रिणा सन् 1904 तः 1949 पर्यन्तं कस्याः संस्कृतपत्रिकायाः सम्पादनं कृतम् -

- 1) स्वरमङ्गलायाः
- 2) संस्कृतरत्नाकरस्य
- 3) संस्कृतसौरभस्य
- 4) सागरिकायाः

भट्टमथुरानाथशास्त्रिणा सन् 1904 तः 1949 पर्यन्तं कस्याः संस्कृतपत्रिकायाः सम्पादनं कृतम् -

- 1) स्वरमङ्गलायाः
  - 2) संस्कृतरत्नाकरस्य
  - 3) संस्कृतसौरभस्य
  - 4) सागरिकायाः
-